

at en saadan Regel som den, man nu vil statuere, at man skal opretholde to Afdelinger af Laan i faste Eiendomme, nogle til $4\frac{1}{2}$ pCt. og nogle til 4 pCt., let i Fremtiden kan komme til at virke i den Retning, som jeg har anført. Jeg skal, for ikke at forlænge Debatten, ikke komme ind paa de forskjellige enkelte Punkter, som ere berørte af forskjellige ærede Talere, og som jeg ellers nok kunde have lyst til at omtale. Kun lige overfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) vil jeg sige, at hans Hovedindvending mod Forslag under Nr. 6 er og bliver af ren privat Art, og jeg vil sige: Vi have ikke lagt Bægt paa Affattelsen i den Form, Bestemmelsen her har. Jeg skal sige, hvorfor den har faaet den Form; det var, fordi vi paa Forhaand vilde imødegaa den Indvending, at man, naar man greb ind i saadanne Forhold, gjorde det ensidigt, saaledes at man ikke gav Anstaltens Bestyrelse Leilighed til at sige: Vi ville ikke have i det Omfang som tidligere vore Laan udestaaende hos Kommuner eller i faste Eiendomme, men anbringe dem paa anden Maade; men, som jeg sagde før, i Pragis vil ingen Bestyrelse ræsonnere saaledes under de nuværende Rente-forhold. Det var for at imødegaa denne Indvending af rent formel Art, at vi have stillet dette Ændringsforslag, da alle de Laan, der ere kontraherede inden 11te Juni 1887, ere over $4\frac{1}{2}$ pCt. — det have vi forvisset os om. Og derfor kan det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds ikke paastaa, at der i et eneste Tilfælde vil resultere Skade for Kommunerne, saaledes som det staar her; men jeg vil sige til det ærede Medlem, at var der fra hans Side og andre ærede Medlemmers Side, som vare misforviede med vort Forslag, blevet stillet et Ændringsforslag lydende paa, at Laanene kun skulde være opsigelige fra Debtors Side, saa vilde vi have været dem taknemlige derfor, og Udvalget kunde muligvis meget godt være gaaet ind derpaa, og saa kunde Sagen være gaaet i Orden; men uden at stille noget Ændringsforslag at tilraade Thinget at stemme imod, hvad Udvalgets Flertal er blevet enigt om, det anser jeg ikke for rigtig. Følgen af, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds muligvis faar Thinget til at forkaste Ændringsforslag under Nr. 6, vil rimeligvis være den, at man atter vender tilbage til det gamle Forslag, hvor Kommunerne ikke ere med. Saa kan det ærede Medlem sige om Bantene i faste Eiendomme, at der ogsaa er Kommuner, der have givet Pant i faste Eiendomme, og at de saaledes ville kunne gaa med derunder; men deri tror

jeg ikke, det ærede Medlem har Ret. Det vil have til Følge, at Kommunerne ubeluffes. Jeg vil bede ærede Medlemmer, selv om de have nogen Betænkeligheder ved at gaa ind paa denne Passus om gjensidig Opsigelig-hed, saa dog at betænke, at de, hvis ved Afstemningen Ændringsforslag under Nr. 6 forkastes, komme fjernere fra, hvad der sikkert er deres Tanke, end hvis de stemme for det. Der vilde rimeligvis Intet have været i Veien for fra vor Side at gaa ind paa et saadant Ændringsforslag om Opsigelig-hed fra Debtors Side. Det er kun for at imødegaa den Indvending, man tænkte sig, der vilde fremkomme, at vi have stillet vort Forslag.

Berg: Jeg er ikke ganske tilfreds med den Imødegaaelse af den ærede Ordfører. Jeg kan nok theoretisk føle mig smigret over, at den ærede Ordfører erklærede paa Flertallets Vegne, at han vilde have tiltraadt en saadan Redaktion af Forslaget, som kunde have foranlediget mig til nok saa godt at stemme for dette Forslag som for det, der blev vedtaget ved 2den Behandling. Det er en theoretisk Forklaring, som ikke hjælper overfor en Afstemning her ved 3die Behandling. Naar den ærede Minister siger med Hensyn til Udvalgets Stilling, at man fra begge Sider har stillet sig saaledes for at være alsidig, saa forekommer det mig, at Udvalget har udeladt en Betragtning, og det var den, om det havde nogenjohelski Ret til, rent principielt og faktisk, at gjøre en saadan Indstilling til Folkethinget. De kunde vel have Ret til at foreslaa Folkethinget for sit Bedkommende paa denne Statsanstalts Vegne at afstaa en Begunstigelse, som tilhører Anstalten, nemlig Opsigelig-heden med Hensyn til den høiere Rente. Men hvor kan Flertallet stille sig op paa de Privates, paa enkelte Borgeres Vegne og foreslaa Folkethinget, at vi skulle stemme for en Ophævelse af den enkelte Mands Ret, af en ham utvivlsomt tilkommende Ret? Er det stemmende med Pragis her, er det stemmende med Sagens Natur, er det stemmende med Grundlovens Bestemmelser om Eiendomsrettens Utværfelighed? Det ser maaste stort ud at nævne den sidste Paragraf her, det klinger vel som en Frase helt i Lufften, men jeg skal lade Tantegangen holde sig lige ved Jorden i den Henseende. Der ligger en Vandeiendom med en Gjæld paa sig af 75,000 Kr. De sidste 25,000 Kr. af dem haves der thinglæst Obligation for, at de ikke kunne røres, naar der betales $4\frac{1}{2}$ pCt. Nu kommer der en Kjøber i Dag, og han siger: Ja, jeg vil give saameget for